

مدل رایانه ای DNA

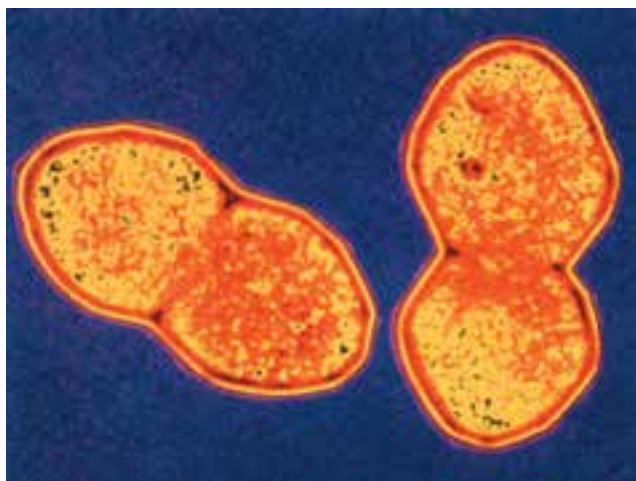
ماده ژنتیک

در سال اول دبیرستان با ساختار کروموزوم ها و DNA به طور مختصر آشنا شدید. امروزه می دانیم که ماده ژنتیک را تشکیل می دهند. زیست شناسان عاملی را که باعث ماده ژنتیک می نامند. در ماده ژنتیک مایه ای نهفته است که در آغاز قرن تلاش های فراوانی برای زیست شناسان نمی دانستند که اما می دانستند برای آنکه مولکولی بتواند نقش ماده ژنتیک را ایفا کند، باید داشته باشد. مثلاً بتواند در عین حال

۱ در جستجوی ماده ژنتیک

در سال ۱۹۲۸، آزمایشی که [REDACTED] منجر به کشف بزرگی دربارهٔ ماده ژنتیک شد. در این سال [REDACTED] که [REDACTED] سعی می کرد تا [REDACTED] علیه [REDACTED] که نام علمی آن [REDACTED] است، تهیه کند (شکل ۱-۵).

شکل ۱-۵ [REDACTED] (×۱۷۲۵۰)

گرفیت روی [REDACTED] از این باکتری ها کار می کرد. یکی از این سویه ها، [REDACTED] دارد که [REDACTED] را احاطه می کند. این کپسول، باکتری را در برابر [REDACTED] محافظت می کند و در نتیجه موجب [REDACTED] آن می شود. سویهٔ دیگر این نوع باکتری، [REDACTED] است و به این علت موجب [REDACTED] می شود. [REDACTED] پی برده بود که تزریق باکتری کپسول دار به موش ها، موجب [REDACTED] آنها می شود؛

۱- Frederick Griffith

۲- Streptococcus pneumoniae

DARTSKHOONA.IR

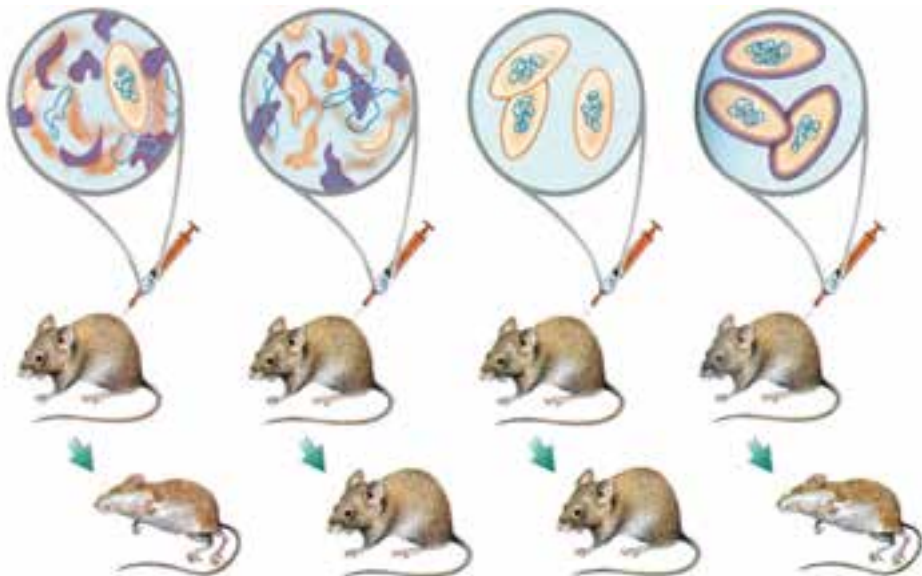
گروه آموزشی
دور خون

DARTSKHOONA.IR

گروه آموزشی
دور خون

در حالی که موش‌هایی که به [redacted] آلوده شده‌اند، سالم باقی می‌مانند (شکل ۲-۵).

گرفیت برای بررسی اینکه آیا عامل مرگ موش‌هاست یا خیر، تعدادی باکتری [redacted] را به کشت و سپس آنها را به موش‌ها تزریق کرد. او مشاهده کرد که موش‌ها پس از آن [redacted]

- ۱- باکتری‌های [redacted] ۲- باکتری‌های [redacted] ۳- باکتری‌های [redacted] ۴- باکتری‌های [redacted]
موش را [redacted] موش را [redacted] موش را [redacted] که به [redacted] کشته شده‌اند، همراه
با [redacted] موش را [redacted]

شکل ۲-۵- آزمایش گرفیت

گرفیت دریافت کرد [redacted] باکتری عامل [redacted] موش‌ها نیست. او سپس باکتری‌های [redacted] و باکتری‌های [redacted] با یکدیگر مخلوط و مخلوط حاصل را به موش‌ها [redacted] کرد. نتیجه این آزمایش غیرمنتظره بود. او مشاهده کرد که [redacted] موش‌ها در اثر ابتلا به گرفیت پس از بررسی [redacted] موش‌های مرده، با کمال تعجب مشاهده کرد که در این موش‌ها [redacted] ز باکتری‌های [redacted] شده‌اند. به عبارت دیگر، باکتری‌های [redacted] تغییر شکل داده‌اند و به [redacted] تبدیل شده‌اند.

آنچه گرفتار مشاهده کرده بود، نامیده می شود. در فرایند [REDACTED] باکتری به [REDACTED] در [REDACTED] تغییراتی پدید می آورد. با آزمایش هایی که گرفتار انجام داد، علت ترانسفورماسیون باکتری های بدون کپسول و تبدیل آنها به باکتری کپسول دار، مشخص [REDACTED] جستجو برای یافتن [REDACTED] که پژوهشگران مطمئن شده بودند این عامل همان [REDACTED] ست، تا سال [REDACTED] دامه یافت.

آزمایش ایوری

یکی از مهم ترین آزمایش ها در تاریخ زیست شناسی، آزمایش [REDACTED] است که به شناسایی [REDACTED] نجامید و ماهیت [REDACTED] را آشکار ساخت. ایوری و همکاران او با انجام این آزمایش، به بحث ها و پژوهش های چندین ساله درباره ماهیت ماده ژنتیک خاتمه دادند و برگ زرینی به تاریخ زیست شناسی افزودند.

ایوری و همکارانش می دانستند که در سلول [REDACTED] گروه اصلی از مواد وجود دارد. این مواد عبارت اند از [REDACTED] بنابراین، عامل ترانسفورماسیون هر چه باشد، یکی از این چهار گروه است. گروه ایوری، در آن زمان آنزیم های [REDACTED] این چهار گروه ماده شیمیایی اصلی را در اختیار داشتند. آنان ابتدا [REDACTED] باکتری های [REDACTED] را استخراج کردند. عصاره سلولی [REDACTED] را در بردارد. آنها عصاره سلولی را به [REDACTED] تقسیم و به هر قسمت [REDACTED] را اضافه کردند و کوشیدند با هر قسمت، به طور جداگانه، باکتری [REDACTED] را وادار به [REDACTED] کنند. ایوری و همکارانش مشاهده کردند که ترانسفورماسیون فقط هنگامی رخ می دهد که [REDACTED] خراب نشده باشد و به این ترتیب دریافتند که عامل ترانسفورماسیون، همان [REDACTED] موجود در [REDACTED] ست.

تا پیش از ایوری، زیست شناسان اطلاعات [REDACTED] درباره DNA در اختیار نداشتند؛ اما می دانستند که [REDACTED] بسیار متنوع اند و کارهای مختلفی در سلول انجام می دهند. به همین علت، تصور عمومی بر این بود که عامل ترانسفورماسیون نیز نوعی [REDACTED] است. ایوری دریافت که اگر

۱- Transformat on

۲- Oswa d Avery

پروتئین‌ها را با آنزیم‌های تخریب‌کننده پروتئین از بین ببریم، ترانسفورماسیون همچنان [redacted] و بنابراین عامل ترانسفورماسیون [redacted] پروتئین باشد و چنانکه دیدیم آنان به این نتیجه رسیدند که عامل ترانسفورماسیون [redacted] است.

ایوری برای تحکیم ادعای خود [redacted] باکتری‌های [redacted] را به طور خالص تهیه کرد. وی دریافت که اگر به باکتری‌های [redacted] [redacted] مربوط به باکتری‌های [redacted] اضافه کنیم، باکتری‌های [redacted] به باکتری‌های [redacted] تبدیل می‌شوند. به این ترتیب دیگر تردیدی باقی نماند که عامل ترانسفورماسیون [redacted] است. در واقع DNA [redacted] لازم برای [redacted] را به باکتری‌های [redacted] منتقل می‌کند و باکتری‌های بدون کپسول براساس این [redacted] کپسول می‌سازند. ایوری، بعد از [redacted] سال آزمایش در سال [redacted] گزارش نتایج پژوهش‌های خود را منتشر کرد. با انتشار گزارش ایوری، توجه سایر دانشمندان نیز به DNA جلب شد و آنان با انجام آزمایش‌های دیگری اهمیت نقش DNA را به عنوان عامل ترانسفورماسیون، یا به عبارت دیگر ماده ژنتیک، بیش از پیش استوار کردند.

بیشتر بدانید

استریتوکوکوس نومونیا در کجا زندگی می‌کند؟

استریتوکوکوس نومونیا ممکن است در گلوئی افراد سالم نیز زندگی کند اگر دستگاه ایمنی بدن در اثر بیماری‌هایی، مانند آنفلوآنزا یا سوء تغذیه، تضعیف شود، آن‌گاه این باکتری به شش‌ها حمله می‌کند و موجب بیماری ذات‌الریه، یعنی التهاب شش‌ها می‌شود

خودآزمایی ۱-۵

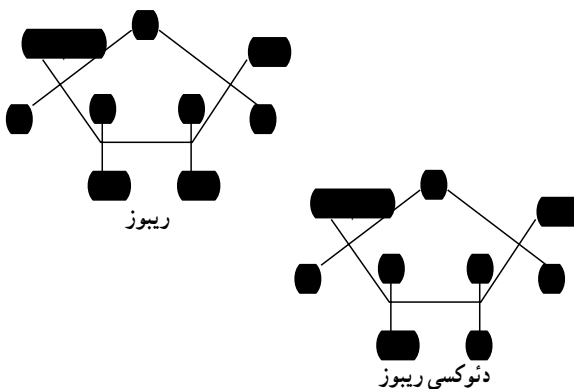

- ۱- آزمایش‌های گریفیت را به طور خلاصه بیان کنید
- ۲- ترانسفورماسیون چیست؟
- ۳- چگونه آزمایش ایوری نشان داد که DNA ماده ژنتیکی است؟ توضیح دهید

۲ ساختار شیمیایی نوکلئیک اسیدها

اگر چه قبل از یوری، دانشمندان با ساختار شیمیایی نوکلئیک اسیدها آشنا بودند اما از این مولکول ها اطلاعی در سال ۱۹۵۳ از [redacted] ماده ای استخراج کرد که خاصیت [redacted] داشت و بر همین اساس، آن را [redacted] به معنی نام گذاری کرد. بعد از مدتی معلوم شد که نوکلئیک اسیدهای موجود در سلول بر [redacted] نوع اند: یکی [redacted] یا به اختصار [redacted] که در ساختار آن قند [redacted] به کار رفته است و دیگری [redacted] که در ساختار آن قند [redacted] به کار رفته است (شکل ۳-۵).

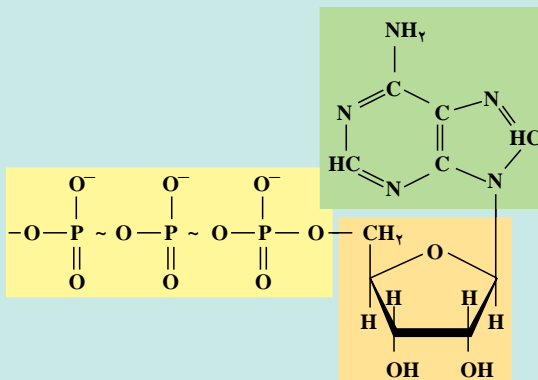
شکل ۳-۵- فرمول ساختاری ریبوز و دئوکسی ریبوز

نوکلئیک اسیدها [redacted] واحدهای مونومری نوکلئیک اسیدها، [redacted] نام دارد. هر نوکلئوتید از [redacted] بخش تشکیل شده است (شکل ۴-۵): (۱) یک قند [redacted] کربنی (در RNA) یا [redacted] (در DNA) است، (۲) [redacted] (۳) [redacted] که یا [redacted] است (ساختار بازهای [redacted] دو حلقه ای، اما ساختار بازهای [redacted] حلقه ای است).

بازیهایی که در ساختار DNA شرکت می کنند، عبارت اند از
در RNA به جای باز T، باز یوراسیل وجود دارد. باز یورینی
پیریمیدینی اند.

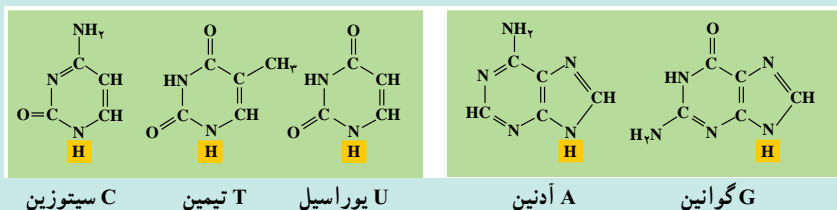
بیشتر بدانید

شکل ۴-۵ ساختار ATP. AMP یکی از مشتقات این مولکول انرژی زا است که در ساختار RNA شرکت دارد.

ب

الف

C سیتوزین

T تیمین

U یوراسیل

A آدنین

G گوانین

شکل ۵-۵ بازیهایی که در ساختار نوکلئیک اسیدها به کار می روند.
(الف) پورین ها و (ب) پیریمیدین ها

۱- Adenine

۲- Thymine

۳- Cytosine

۴- Guanine

۵- Uracil

گروه آموزشی

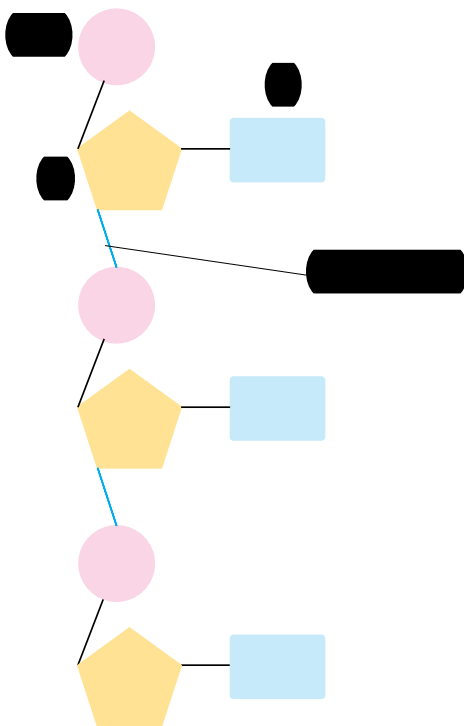
دور خون

گروه آموزشی

دور خون

از اتصال نوکلئوتیدها با یکدیگر به وجود می آید (شکل ۵-۶). اتصال نوکلئوتیدها به یکدیگر از طریق برقراری پیوند بین نوکلئوتیدها در ابتدا به صورت آزاد. گروه فسفات دارند؛ اما هنگام برقراری پیوند با یکدیگر، گروه از نوکلئوتید خود را از دست می دهند و فقط به نوکلئوتید خود در رشته بایستی بماند. پیوند بین دو نوکلئوتید را می نامند.

شکل ۵-۶- یک رشته پلی نوکلئوتیدی

اگر به دو انتهای رشته پلی نوکلئوتیدی شکل ۵-۶ نگاه کنید، خواهید دید که دو انتهای این رشته، مثل هم هستند. در یک انتها، گروه وجود دارد، حال آنکه در انتهای دیگر، گروه فسفات یافت می شود. از آنجا که می گویند رشته پلی نوکلئوتیدی دارای است.

۱- Phosphodiester bond

خودآزمایی ۲-۵

- ۱- با رسم شکل ساختار عمومی یک نوکلئوتید را مشخص کنید و انواع نوکلئوتیدها را نام ببرید
- ۲- چه تفاوتی بین DNA و RNA از نظر نوع قند و باز به کار رفته در ساختار آنها وجود دارد؟
- ۳- پیوند بین دو نوکلئوتید را چه می نامند؟
- ۴- منظور از اینکه گفته می شود، رشته پلی نوکلئوتیدی دارای قطبیت است، چیست؟

کشف ساختار DNA

تا دهه [redacted] اطلاعاتی که درباره نوکلئیک اسیدها در دست بود، عمدتاً [redacted] محدود می شد و درباره [redacted] این مولکول اطلاعات [redacted] در دست نبود. آزمایش های بعدی توانست ساختار سه بعدی مولکول DNA را مشخص کند. مشاهدات چارگف یکی از این موارد بود.

مشاهدات چارگف: در آغاز [redacted] اروین چارگف^۱، مقدار بازهای [redacted] و [redacted] را در [redacted] اندازه گرفت. او مشاهده کرد که بین نسبت بازهای DNA، رابطه جالبی برقرار است: در همه DNAهایی که او بررسی کرده بود، نسبت [redacted] و [redacted] برابر بود. این آزمایش نشان داد که در مولکول DNA، مقدار [redacted] با مقدار [redacted] و نیز مقدار [redacted] با مقدار [redacted] برابر است. به راحتی این مشاهده چارگف، چه مفهومی می تواند داشته باشد؟

داده های حاصل از پراش پرتو X

زمانی که دانشمندان شروع به بررسی ساختار مولکول ها با کمک پراش پرتو ایکس کردند، اهمیت یافته های چارگف روشن تر شد. در این روش، پرتو X [redacted] که می خواهند به ساختار آن پی ببرند، تابانده می شود. پرتوهای X پس از برخورد به جسم [redacted] می شوند و پرتوهای پراکنده شده روی [redacted] که در [redacted] قرار دارد، ثبت می شوند. پژوهشگران [redacted] می توانند ساختار مولکول را تعیین کنند. این کار مثل آن است که بخواهیم با تجزیه و تحلیل یک جسم به [redacted] آن پی ببریم.

^۱- Erwin chargaff

و [REDACTED]، تصاویری از [REDACTED] با روش پراش
پرتو ایکس تهیه کردند (شکل ۷-۵). براساس این تصاویر معلوم شد که مولکول DNA به صورت
مولکولی [REDACTED] است که از [REDACTED] تشکیل شده است.

شکل ۷-۵- تصاویری که با روش
پراش اشعه X از مولکول DNA گرفته
شده است.

[REDACTED] سرانجام در سال [REDACTED] با کمک [REDACTED]
و [REDACTED] که حاصل کارهای علمی [REDACTED] بود و نیز با [REDACTED]
مدلی برای DNA پیشنهاد کردند.
مدلی که امروزه از DNA ارائه می شود، [REDACTED] است. شکل ۸-۵
واتسون و کریک را در کنار مدل گوی و میله ای خود از مولکول DNA نشان می دهد. در سال [REDACTED]
واتسون و کریک به خاطر این کشف خود، موفق به دریافت [REDACTED] شدند.

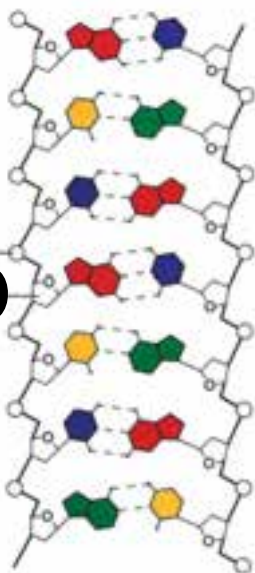
شکل ۸-۵- واتسون و کریک در کنار مدل گوی و میله DNA

۱- Maurice Wilkins

۲- Rosalind Franklin

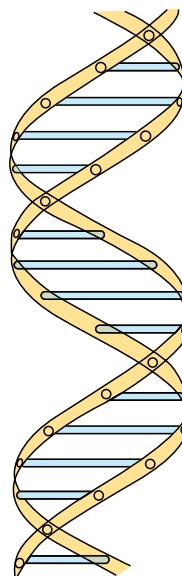

طبق مدل پیشنهادی واتسون و کریک، DNA از [redacted] تشکیل شده است که [redacted] به دور یکدیگر پیچیده اند (شکل ۵-۹). این مدل، به [redacted] معروف شده است. مارپیچ دو رشته ای در واقع شبیه [redacted] است که حول محور [redacted] خود پیچ خورده است. زنده های این نردبان را گروه های [redacted] تشکیل می دهند. بازهای یک رشته در مقابل [redacted] قرار دارند و [redacted] این نردبان را می سازند. بین بازهایی که مقابل هم هستند، پیوند [redacted] وجود دارد.

بازهای مکمل در مارپیچ

دو رشته ای DNA

مدل مارپیچ دورشته ای (دوگانه) DNA

در این مدل دو رشته DNA را پیوندهای [redacted] به یکدیگر متصل می کنند.

شکل ۵-۹- ساختار مولکول DNA

بین بازها، دو رشته را کنار یکدیگر نگه می دارد. دو بازی را که با یکدیگر پیوند هیدروژنی دارند [redacted] می نامند. جفت شدن بازها از قوانین خاصی پیروی می کند.

فعالیت ۱-۵- چگونه می توان DNA را از سلول های پیاز استخراج کرد؟

شما می توانید به کمک [] و یک میله همزن، DNA را از سلول های پیاز استخراج کنید

وسایل و مواد لازم : عینک ایمنی، دستکش پلاستیکی، ۵ میلی لیتر عصاره پیاز، لوله آزمایش، ۵ میلی لیتر اتانول سرد، پیت پلاستیکی، میله همزن شیشه ای و جالوله ای
روش کار

۱- ۵ میلی لیتر عصاره پیاز را در یک لوله آزمایش بریزید
توجه : اتانول ماده ای است که قابلیت اشتعال دارد و نباید در مجاورت شعله از آن استفاده کنید
۲- لوله آزمایش را به طوری در دست بگیرید که با خط افق زاویه ۴۵° بسازد. با کمک پیت، اتانول سرد را قطره قطره به آن بیفزایید. دقت کنید که اتانول را به آرامی از کناره های لوله به عصاره پیاز اضافه کنید تا الکل به صورت یک لایه مجزا روی عصاره تشکیل شود
۳- به مدت ۲-۳ دقیقه لوله آزمایش را به صورت قائم نگه دارید
۴- یک همزن شیشه ای را در مرز بین عصاره پیاز و اتانول وارد کنید و آن را به آرامی حول محور آن بچرخانید

۵- میله همزن را از مایع خارج کنید و به بررسی موادی که به آن چسبیده اند بپردازید. با لوله آزمایش این مواد را از همزن جدا کنید. به خواص فیزیکی این مواد دقت کنید
۶- قبل از ترک آزمایشگاه، ظروف و وسایل را تمیز بشوید و در محل خود قرار دهید

تجزیه و تحلیل

ماده ای که به همزن می چسبد، DNA است. خواص فیزیکی آن را شرح دهید

جفت شدن بازها : همان طور که در شکل ۹-۵ می بینید، در مولکول DNA، یک [] زنجیره با [] زنجیره مقابل و [] آن به [] زنجیره مقابل جفت می شود. علت این نحوه جفت شدن را باید در [] بازها جستجو کرد. بازهای [] از نظر ساختار سه بعدی [] یکدیگرند. بازهای [] نیز همین طورند. همچنین پایدارترین حالت در اتصال باز G به C در مولکول DNA، زمانی است که [] پیوند هیدروژنی بین آنها تشکیل شود. این حالت درباره بازهای A و T به [] پیوند

هیدروژنی ایجاد می‌شود. برای آنکه مفهوم ساختار مکمل را در مورد این بازهای آلی دریابید، به شکل ۵-۹ توجه کنید.

جفت شدن بازهای مکمل را توجیه می‌کند. براساس نحوه جفت شدن بازها، می‌توان گفت که عبارت دیگر ترتیب بازهای یک رشته ترتیب [redacted] را تعیین می‌کند. مثلاً اگر ترتیب بازهای یک رشته DNA، به صورت TCGAACT باشد، ترتیب بازهای رشته دیگر AGCTTGA است.

تحقیقات نشان داده‌اند که اطلاعات وراثتی را [redacted] تشکیل می‌دهند. هیچ محدودیتی برای [redacted] در یک رشته وجود ندارد اما به محض آن که توالی بازها در یک رشته تعیین شد، توالی بازها در رشته مکمل آن نیز براساس [redacted] تعیین می‌شود.

خودآزمایی ۳-۵

- ۱- گرفت و ایوری در آزمایش‌های خود به چه نتایجی دست یافتند؟
- ۲- جدول زیر درصد بازهای نیتروژنی را در DNA انسان، گندم و باکتری اشریشیاکلی نشان

می‌دهد

درصد هر باز نیتروژنی

A	T	G	C	
۳ / ۴	۳ / ۱	۱۹ / ۶	۱۹ / ۹	انسان
۲۷ / ۳	۲۷ / ۱	۲۲ / ۷	۲۲ / ۸	گندم
۲۴ / ۷	۲۳ / ۶	۲۶ / ۱	۲۵ / ۷	اشریشیاکلی E coli

- الف) در هر یک از این جانداران نسبت پورین‌ها به پیریمیدین‌ها چقدر است؟
 - ب) در هر یک از این جانداران درصد چه بازهایی به یکدیگر نزدیک‌تر است؟
 - ج) آیا نسبت و درصد پرسش‌های الف و ب از اصول چارگف تبعیت می‌کنند؟
- ۳- چه ارتباطی بین جفت شدن بازها و ساختار DNA وجود دارد؟

۴- دانستن چه اطلاعاتی در کشف ساختمان مارپیچ مضاعف DNA به واتسون و کریک

کمک کرد؟

۵- نسبت بازهای DNA گونه‌های مختلف جانداران چه تفاوت و تشابهی با یکدیگر دارند؟

۶- چرا می‌گوییم دو رشته مارپیچ مضاعف، مکمل یکدیگرند؟

۷- فرض کنید ردیف نوکلئوتیدی یک رشته DNA به صورت CCAGTTG است، ردیف

نوکلئوتیدی رشته مکمل آن چیست؟

۸- روزالین فرانکلین در سن ۳۷ سالگی بر اثر سرطان درگذشت آیا ممکن است کار باروش

تفرق اشعه X در مرگ وی دخالت داشته باشد؟ بحث کنید

هماندسازی DNA

واتسون و کریک همزمان با پیشنهاد مدل خود برای DNA، چنین بیان داشتند که وجود رابطه مکملی بین بازها می‌تواند در فرایند [redacted] نقش اساسی داشته باشد. تحقیقات بعدی نشان داد که در همانندسازی DNA، دو رشته آن به کمک آنزیم [redacted] مانند زیپ از یکدیگر جدا می‌شوند و سپس از روی هر رشته، رشته جدیدی ساخته می‌شود. همانندسازی DNA به کمک آنزیم [redacted] صورت می‌گیرد. این آنزیم در [redacted] حرکت می‌کند و نوکلئوتیدها را در مقابل [redacted] قرار می‌دهد. به این ترتیب که با استفاده از [redacted] که در [redacted] وجود دارند، در مقابل A، باز [redacted] در مقابل C باز [redacted] قرار می‌گیرد (شکل ۱۰-۵). چون هر DNA دختر [redacted] دارد، می‌گویند همانندسازی DNA به طریق [redacted] است.

در فرایند همانندسازی DNA، مولکول DNA تولید می‌شود که هر یک، دارای یک رشته DNA [redacted] و یک رشته DNA [redacted] هستند. نوکلئوتیدها در مولکول‌های DNA حاصل (دختری)، همانند [redacted] است.

آنزیم DNA پلی‌مراز توانایی دیگری نیز دارد و آن [redacted] است: در صورتی که نوکلئوتید اشتباهی به DNAهای دختر اضافه شود، یعنی مکمل آنزیم DNA پلی‌مراز برمی‌گردد و نوکلئوتید اشتباه را [redacted] و آن را [redacted] می‌کند. با این حال [redacted] ممکن است نوکلئوتیدهای اشتباه در DNA [redacted] باقی بمانند و به [redacted] منتقل شوند. این اشتباه‌های تصحیح نشده

۱- he case

۲- DNA po ymerase

بیشتر بدانید

چگونه دانشمندان پی بردند که همانندسازی DNA به روش نیمه حفظ شده انجام می شود؟

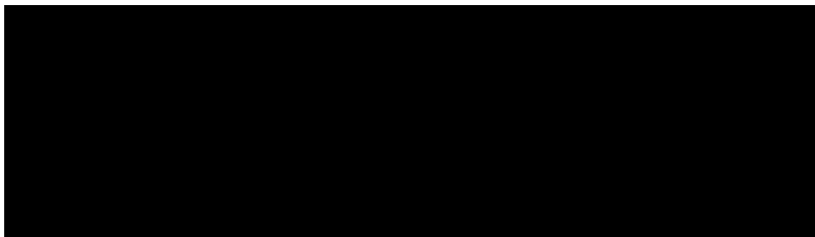
در سال ۱۹۵۸ «مزلسون و استال» آزمایش هایی را برای بررسی چگونگی همانندسازی DNA طراحی و اجرا کردند. آنان سلول های نوعی باکتری را در محیط دارای نیتروژن رادیواکتیو N^{15} کشت دادند. در این محیط باکتری ها رشد کردند و تقسیم سلولی انجام دادند و پس از چند نسل باکتری هایی به دست آمد که DNA آنها به جای نیتروژن معمولی، نیتروژن رادیواکتیو داشتند. چگالی این مولکول ها از مولکول های DNA دارای نیتروژن معمولی (N^{14}) بیشتر است.

در مرحله بعد دانشمندان این باکتری ها را در محیط دارای N^{14} کشت دادند و تعدادی از سلول های دختر را پس از یک دور همانندسازی به عنوان سلول های دختر نسل اول و تعداد دیگری را پس از دو دور همانندسازی به عنوان سلول های دختر نسل دوم در نظر گرفتند و DNA این سلول ها را خالص سازی و چگالی آنها را تعیین کردند. این دو دانشمند فرض کردند که اگر همانندسازی DNA نیمه حفظ شده باشد، چگالی مولکول های DNA سلول های دختر این باکتری ها باید مقدار متوسط چگالی مولکولی DNA دارای N^{14} و N^{15} باشد.

بررسی چگالی مولکول های DNA سلول های دختر نسل اول و دوم نشان داد که چگالی مولکول های DNA آنها مقدار متوسط مولکول های DNA دارای N^{14} و N^{15} است. انجام آزمایش های دیگر بر روی سلول های مختلف، نشان داد که همانندسازی DNA به روش نیمه حفظ شده انجام می شود.

دوراهی همانندسازی

همانندسازی از یک انتهای DNA شروع نمی شود تا در انتهای دیگر پایان یابد. باکتری ها که دارای هسته هستند، دوراهی همانندسازی ایجاد می کنند. مولکول DNA یک مولکولی است که دو انتهای آن آزاد نیست و اگر تاشدگی های آن باز شود، شکل می شود. دوراهی های همانندسازی در محلی خاص به نام **دوراهی** به وجود می آیند. دوراهی های همانندسازی **دوراهی** از یکدیگر دور می شوند، تا اینکه در **دوراهی** به هم می رسند (شکل ۱۰-۵).

شکل ۱۰-۵- همانندسازی در باکتری

در سلول‌های یوکاریوتی، هر کروموزوم از [redacted] تشکیل شده است. اما DNA آن قدر [redacted] است که اگر قرار بود یک کروموزوم انسان، مانند باکتری همانندسازی را از یک نقطه آغاز کند، همانندسازی هر کروموزوم [redacted] طول می‌کشید! از این رو همانندسازی در سلول‌های انسانی و سایر سلول‌های یوکاریوتی در [redacted] انجام می‌شود. دوراهی‌های همانندسازی مختلف، سبب می‌شوند تا یک کروموزوم انسانی فقط در [redacted] به طور کامل همانندسازی کند.

شکل ۱۱-۵- همانندسازی DNA در یوکاریوت